

Πίστευον ότι τὰ ἐνδόχεια τῆς γῆς, καθὼς ἡ ἐπι-
 ρήνια, περιλαμβάνουσιν ἀνέμους, σπῆλαια καὶ λίμνας
 καὶ ποταμούς καὶ κρηνοὺς καὶ βράχους . . .
 οἱ δὲ σειμοὶ γίνονται ἀπὸ τὴν συνίξησιν τινων ὑπο-
 γῆων χαρμάτων, τὰ ὅποια καταβυθίζονται . . .
 ἡ δὲ καὶ μεγάλη ποσότης ὑδάτων πίπτει ῥοθίως
 εἰς ὑποχθόνιον λίμνην. »

Οἱ πλείστοι ὁμως ἐν γένει τῶν ἀρχαίων εἶον Καλ-
 κιδῆς καὶ Θεόφραστος καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Σενί-
 κης κτλ. ἐθεώρουν τοὺς σειμούς ὡς ἀποτέλεσμα τῶν
 κινήσεων, ὅσας ἀπαντῶσι πρόσκομμα εἰς τὴν εὐκολο-
 τῶν κινήσιν· ἐνεργοῦσι δὲ κατ' αὐτοὺς τότε τόσῳ
 ἐπιπλοῦτερον, ὅσῳ γίνονται πυκνότεροι ὑπὸ τοῦ σει-
 σμίου ἐξωτερικοῦ ἀέρος· ἔθεν ἡ σφίγγεται ἡ γῆ
 ἐπιρροῦσα διεξοδὸν εἰς αὐτοὺς, ἡ πίπτει ἐν μέρει
 εἰς τὸν αὐτὸν βόθυνον, ταῦτα δὲ πάντα γίνονται μετὰ
 λόπου μεγάλου καὶ κλονισμῶν συνεχῶν, ἡ ἀλληλο-
 κρούσων.

Αἱ ἰδέαι αὗται ἦσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον
 ἀληθεῖς, οὐχὶ ὁμως καὶ ἀληθεῖς. Διὰ τοῦτο ἀκριβεστ-
 ῶς ἐξερευνηθῆναι τὸ ὑποκείμενον τοῦτο ὑπὸ τῶν νεωτέ-
 ρων ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 18 αἰῶνος.

Ἐκατέμει τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεύσασον προξενεῖ τοὺς σει-
 σμούς, λέγει ὁ Βυρῶν· ἐπεὶ ὅτι ἐπὶ πολλῶν λό-
 γων εἶναι ἡ ἠλεκτρικὴ αὐτὴ ὕλη (ἡ οὐσία) ἀποτελεῖ τὸ
 ἀπρόβλετον πῦρ. Αἱ ἀναθυμιάσεις τῆς θερμότητος ταύ-
 τῆς αἰτιῶνται ἰσχυρωτάτας ἐκρήξεις, ὅταν παρεκτρέ-
 ποῦνται ἐκ τοῦ σκοποῦ των, ἡ ἐπιταρῶνται διὰ τῆς
 ἀπρόβλεπτης καὶ συνθλίψεως τῶν σωμάτων. Ἐπεὶ δὲ ἐπὶ
 τῶν ἐσωτερικῶν τῆς γῆς χάσματα περιέχουσι πῦρ, ἀέρα
 καὶ ὕδωρ, τὸ πρῶτον ἐκ τῶν στοιχείων τούτων κινεῖ
 ἐπιπλοῦτους ἀνέμους καὶ καταγίγδης καὶ βροντῆς ὑπο-
 γῆως, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα ἀναλογοῦσι πρὸς
 τοῦ κεραυνοῦ τῆς ἀτμοσφαιρας, ὑπερβῆουσιν μάλιστα
 διὰ τὴν στερεότητα τῆς γῆς ἐμποδιζοῦσαν τὴν
 ἐκρήσιν των, ὥστε ὁ ἀήρ μεμιγμένος μετὰ τοσοῦτων
 ὑδάτων ἐξημμένων ὑπὸ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύσασου, καὶ ἡ
 αὐτὸ ὕδατος μεταβληθέντος εἰς ἀτμὸν ὑπὸ τοῦ πυρός
 καὶ δυνάμεις ἠνωμέναι σφίγγουσι τὸν φλοῖον τῆς γῆς,
 τὸ πλεονέκτιστον τὴν κλονίζουσι διὰ σεισμῶν διαρκούντων
 ὅταν οἱ ἐσωτερικοὶ κεραυνοί, ἔθεν προέρχονται. Ἐ-
 πὶ ἀλλομαθῶνται δὲ οἱ σειμοὶ οὗτοι, ἔως οὗ ἐξέλθω-
 σιν εἰς ἀτμὸν διὰ τινος ὀρύγματος, ἡ στομίον εἰς τῆς
 τῆς ἐπιπέδου, ἡ τῆς θαλάσσης τὰ βυθία. »

Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ μεγάλου τῆς Γαλλίας φυσιο-
 φήτου διακρίνεται ὑπὸ τῶν καθ' ἡμᾶς σοφῶν εἰς δύο,
 ὥστε οἱ σειμοὶ προγίνονται 1) ἀπὸ ἐκρήξεως, ἡ
 ἐπιρροῦς κυριπτόνων τόπων 2) ἀπὸ ἐσωτερικῶν πνεύ-
 ματων, τὰ ὅποια ζητοῦνται διεξοδὸν, σαλεύουσι τὸ
 ἠέμιον, ἔως οὗ ἐξέλθωσι διὰ τινος ῥήγματος.

Οἱ σειμοὶ προαναγγέλλονται ὑπὸ συριγμοῦ τινος
 ἢ δούπου ὑπογείου ὡς ὁ δόρυμος τῶν τηλεβόλων, ἡ
 ἀπὸ τῶν κινουμένων ἐπὶ λιθοστρώτου ἰδαφρῶν
 κινήσεων, ὅστις ἀκούεται ἐνίοτε μῆνας ὀλοκλήρους
 ἀπὸ ἀνευ οὐθενός σημείου ἄλλου. Ἄλλοτε δὲ τουναν-
 τὶ κατὰ τὴν βυθίαν καὶ ὡς πένθημος αἰωνπὴ ἐπικρατεῖ
 τῶν παλαιῶν ἀλλὰ τὰ ζῶα, τὰ πτηνὰ, οἱ ἰχθυεῖς προαι-
 νῶνται τὸ ἐπὶ ἀπειλούμενον δεῖνόν φεύγουσι τρέμον-

τα, ἡ μυκῶνται· τὰ φύλλα τῶν δένδρων κινεῦνται ἐν
 πλήρει νηνεμία, εἰς δὲ τὸν αἶρα ἀναφαινοῦνται ἀλόβενα
 πυρᾶ, εἶον βολίδες ἡ ἀστέρες διάττοντες. Ὁ Ἀναξάγο-
 ρας καὶ Ὁ Φερικύδης (νομίω) ἐκ τῶν ἀρχαίων φιλοσό-
 φων προεῖπον, ὡς φαίνεται, σεισμούς, διὸ ἐπιπλοῦντο
 ὡς μάντις τῶν φοβερῶν τούτων ταραχῶν τῆς φύσεως.
 Σεισμένης σφοδρῶς τῆς γῆς κενῶς καὶ φλόγες πολλὰς
 αἱ ἀναβῆναι ἐκ τῶν ἀνοιγομένων καὶ κλειομένων
 γυτῶν· ποταμοὶ ἀναχαιτίζονται, ἡ καὶ παντελῶς
 ξηραίνονται, βουνα ἀρχνιζόμενα ὡς ἐκ θάλασσης ἀνα-
 πληροῦνται ὑπὸ λιμνῶν, ἡ δὲ θάλασσα τοσοῦτον ὑπὸ
 τῆς ταραχῆς ἐξοχκοῦται, ὥστε τὰ κύματα τῆς ὑ-
 ψύθονται εἰς πολλοὺς πῆχεις ἐπὶ τῶν ἤπειων, τὰ δὲ
 θαλασσοποροῦντα πλοῖα νομίζουσιν ὅτι προσήραξαν
 εἰς βυθίαν καὶ ὑφάλους.

Ὁ τινὰς τοῦ αὐτοῦ σεισμοῦ γίνεται ἐπεισθη-
 τὸς εἰς μακρὰν χώραν ἔκτασι. Οὕτω καταστειθεῖ-
 τας τῆς Ὀδυσσεύς (Λισσαβῶνος) τῷ 1755 ἐταρά-
 χθησαν ὁμοίως αἱ λίμναι τῆς Ἑλβητίας, τὰ παρά-
 λια τῆς Σουηδίας καὶ ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τῶν Ἀμε-
 ρικανικῶν Κυκλάδων, ἐκινήθη ἡ Παννονία, ἡ Φιλαν-
 δία ὡς καὶ αὐτὴ ἡ Βαρβάδα, νῆσος κειμένη 1200
 λεύχας μακρὰν τῆς Αυστανίας.

Ἐνίοτε ὁμως οἱ κλονισμοὶ περιορίζονται εἰς μικρὸν
 τόπον. Οὕτω κατὰ τὸ 1828 ἡ Ischia ἐπεὶσθη τόσον,
 ὥστε ἐκινδύνιστε σχεδὸν νὰ καταποντισθῆ, ἐν ᾧ τὰ
 πλασιόχωρα νητίδια καὶ ἡ γειτονία τῆς παραλία εὐ-
 νόλως ἐκινήθησαν· ἐνίοτε δὲ μὴ κατακλυσμένης τῆς γῆς
 ταράττονται μόνον τῆς θαλάσσης τὰ ὕδατα.

Οἱ σειμοὶ συμβαίνουσι συχνότεροι εἰς τὰς περι-
 πύους, ἡ ἡραιστειούς χώρας καὶ τὰ θερμὰ κλίμα-
 τα, συνηθέστερον δὲ εἰς τοὺς τόπους, εἰσινες καὶ
 ἄλλοτε ἤδη ἐκλονίσθησαν ὑπ' αὐτῶν. Ἡ Ἰταλία, ἡ
 Ἰσπανία, ἡ δυτικὴ Ἀσία ἀνετράπησαν πολλάκις ὑπὸ
 τρομερῶν σεισμῶν, ἀλλὰ κυρίως οὗτοι εἰς τὴν Νότιον
 Ἀμερικὴν βασιλεύουσι καὶ ἐπικρατοῦσι καταστρεπτι-
 κώτατοι.

Τὰ ἐκ τῶν κόλπων τῆς γῆς ἀναρυσώμενα πνεύματα
 γενῶσι πιθανῶς τὰ σπῆλαια καὶ τὰ ἄντρα· διότι
 διαχωρίζουσι τὰς σβιδας τῆς γῆς ὡς μαλακὸν φύραμα
 καὶ οὕτως ἀποτελοῦσι τὰ κοιλώματα.

Ἐκτὸς τούτων φαίνονται ὅτι αἱ δυτικαὶ μάλιστα
 καὶ μεσημβριναὶ παραλία πάντων τῶν τόπων ὑπό-
 κεινται εἰς σεισμούς, οἱ δὲ κλονισμοὶ ἀκολουθοῦσι τὴν
 σειράν τῶν βουνῶν καὶ ὄρεων. Πρᾶγμα ὁμως παρῶ-
 δοξον ὅτι συμβαίνουσι τόσον βιαιότεροι, ἔσῳ μᾶλλον
 ἀπέχουσιν ἐκ τῶν κυριπτόνων ἤδη βουνῶν.

Ἐπὶ δὲ τῶν αἰγιαλῶν τοῦ μεσημβρινοῦ ὠκεανοῦ
 ὁ κλονος μεταδίδεται ἐν ἀκαρεῖ ἀπὸ τῆς Ληλῆς π. χ.
 εἰς τὸν κόλπον τοῦ Γκουαγιακὴλ δηλ. εἰς διάστημα
 600 λευγῶν.

Τινὲς σειμοὶ διαρκοῦσι μόνον ὀλίγα λεπτά, ἄλλοι
 δὲ ἐξακολουθοῦσι συνεχῶς καὶ εἰς ἔν ἔτος, συμπί-
 πτουσιν δὲ μᾶλλον τὸ φθινόπωρον, τὸ ἔαρ καὶ τὸν χει-
 μῶνα, ἡ τὸ θέρος, ἰδιαίτερος δὲ μετὰ μακρὰς ξηρα-
 σίας.

Κατὰ τινὰς τόπους τούτων γενομένων ταράττεται